

slepa pega

hanna a. w. slak

Slovenija 2002 88'

produkcija Bindweed Soundvision

režija Hanna A. W. Slak **producent** Franci Slak

scenarij Hanna A. W. Slak **fotografija** Karina Maria Kleszczewska **montaža** Olga Toni **igrajo** Manca Dorrer (Lupa), Kolja Saksida (Gladki), Primož Bežjak, Silva Čušin, Uroš Fürst, Dare Jolič

Prvenec Hanne Slak bi lahko razglasili tudi za prvo slovensko narativno avantgardo v celovečerni obliki, tako izven realnosti in oprijemljivega življenja je, tako nenavaden in drugačen v vizualnem pogledu. Malce paradoksalno, še posebej ker gre za enega socialno in družbeno bolj osveščenih filmov zadnjega časa. Z Majo Weiss, še eno domačo režiserko, ki je letos predstavila svoj igrani prvenec, bi tvorila lepega "kritičnega" dvojčka. Kaj ima *Slepa pega* takšnega v sebi (oziroma česar *Varuh meje* nima), da ob ogledu na vse te "aktualne", "tranzicijske", "angažirane" elemente (droga, dislociranost mladih, socialno dno, celo problem evtanazije se prikrade) skorajda ne pomislimo? Preprosto (ali pač?), film je na formalni ravni tako močan in superioren, da gledalec na vse ostalo (lahko tudi) pozabi. Vsaj tako sem ga doživljal sam; po prvem ogledu sem šel iz kina z občutkom, da sem pravkar videl najlepše in najbolj posneti slovenski film – v pogledu fotografije, montaže in zvoka kakopak –, ki po drugi strani na vsebinski ravni ostane povsem banalen, prazen, emocionalno neprepričljiv, da so vsa razmerja posiljena in skonstruirana.

Ena lepših stvari *Slepe pege* je, da jo lahko gledaš na dva načina, kot angažiran prispevek k novi slovenski stvarnosti ali kot eksperimentalni film, ki te v slabi uri in pol popelje skozi preddverje pekla imaginarnega mesta. Ne, *Slepa pega* ni Ljubljana, ki bi predstavila prostor in čas, v katerem se gibljejo "izgubljeni" junaki, temveč film, ki negira vsakršno definicijo. Lupa (Manca Dorrer) je v podhodih, avlah, stanovanjskih hodnikih in temačnih ulicah, kjer se ves čas giblje, enako izgubljena kot je izgubljena Maya Deren v svojem filmu *Mreže popoldneva* (*Meshes in the Afternoon*, 1943); njen "protežiranec" Gladki

(Kolja Saksida) tako ali tako ne zapusti sobe, še več, je popolnoma imobilen (nogi ima v mavcu), bolj ali manj ne-buden in dezorientiran ("kje sem?" je logična reakcija, ko se prvič zbudi). In nikakršnega dokaza nimamo, da kamera – ki jo v *Slepi pegi* štejem za tretjega glavnega protagonista, saj je aktiven soudeleženelec v številnih prizorih, vseskozi se giblje nekje ob robu, prežeče se plazi za junakoma in detajlno opazuje prostor, v katerem se nahaja – vsega skupaj ni odsanjala.

Maya Deren ni režiserkina inspiracija po naključju, avantgardni avtorici je Hanna Slak posvetila že svojo diplomsko nalogo na AGRFT. Kar seveda še ni razlog, da njen prvenec beremo kot *homage* ameriški režiserki. Poudarjam, *Slepa pega* berem avantgardno le hipotetično in po sili razmer, ker me je na čustvenem nivoju pustil povsem hladnega in neprepričanega, in ker dejansko lahko funkcionira v neki svoji dimenziji, proč od ustaljenih ustvarjalnih mehanizmov, ki jim običajno pravimo scenaristika, dramaturgija, ipd. Skrajni čas je bil, da se na Slovenskem pojavi avtor(ica), ki "trdno jedro" filma (scenarij oziroma formo "prologa-jedra-epiloga" kot alfe in omega vsakega projekta) postavi na stran in ustvari nekaj radikalno drugačnega. Že prav, da negujemo šolo scenaristike in klasične naracije, vendar je enako prav, da pripustimo še kakšnega "outsiderja", ki zna gledalca pritegniti z drugačnimi, nekonvencionalnimi sredstvi, posebej, če "nekonvencionalnost" ni posledica ustvarjalne zagate oziroma blefiranja. Da Hanna Slak misli resno, potrjuje študentski film *Zjutro* (1999), njen prvi izlet v cono "anti-naracije" in zgodnje spoznanje, da lahko zgodbo/dogodek pripoveduješ tudi malce drugače. •

Simon Popek